

e/e

Gdańsk, 2017.11.07

**POMORSKI WOJEWÓDZKI INSPEKTOR
INSPEKCJI HANDLOWEJ
W GDAŃSKU**

ŻN.8361.536.2017.JŻ.ŁŁ.

IKEA RETAIL

Spółka z ograniczoną

odpowiedzialnością

Janki ul. Plac Szwedzki 3

05—090 Raszyn

DECYZJA Nr ŻN.D.116.2017.JŻ

Na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 i ust. 4 ustawy dnia 21 grudnia 2000 r. *o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych* (tekst jednolity z 2016 r., poz. 1604 ze zm.) art. 104 § 1 i 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (tekst jednolity Dz. U z 2017 r., poz. 1257) oraz § 6 Zarządzenia Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Gdańsku Nr PO.110.13.2013.PH z dnia 14 maja 2013r. w sprawie upoważnienia pracowników Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Gdańsku do podejmowania, wydawania oraz podpisywania decyzji, postanowień, dokumentów i korespondencji w imieniu Wojewódzkiego Inspektora,

Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Gdańsku

działając w osobie *Anny Klecha – Naczelnika Wydziału Kontroli Artykułów Żywnościowych i Nieżywnościowych* – leg. nr 000004, upoważnienie Nr PO.057.9.2017.PH,

po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego,

wymierza spółce z ograniczoną odpowiedzialnością „IKEA RETAIL” z siedzibą 05-090 Janki, ul. Pl. Szwedzki nr 3 karę pieniężną w wysokości 500,00zł (słownie pięćset 00/100złotych), w związku z wprowadzeniem do obrotu, 4 partii środków spożywczych, oferowanych w miejscu sprzedaży konsumentowi finalnemu luzem, bez opakowania, nieodpowiadających jakości handlowej określonej w przepisach o jakości t.j.:

otrymano 8.11.2017 h

1.1 trzy partie artykułów rolno – spożywczych - lody waniliowe, mała porcja o masie jednostkowej 66 g, w ilości ok. 50 porcji, wartości 50,00 zł, lody waniliowe z polewą, duża porcja o masie jednostkowej 135 g, w ilości ok. 40 porcji, wartości 80,00 zł oraz ketchup w łącznej ilości 670 porcji `a 15 g/porcja

- z uwagi na brak podania na wywieszce lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu:

- a) nazwy albo imienia i nazwisko producenta środka spożywczego czym naruszono wymagania określone w § 19 ust.1 pkt 1 oraz ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych cyt. wyżej;
- b) wykazu składników zgodnie z art. 18 – 20 cyt. wyżej rozporządzenia nr 1169/2011, z uwzględnieniem informacji o składnikach powodujących alergie lub reakcje nietolerancji, o których mowa w art. 21 tego rozporządzenia; czym naruszono wymagania określone w § 19 ust.1 pkt 3 oraz ust.2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych cyt. wyżej

1.2 musztarda w łącznej ilości 520 porcji a` 15 g/ porcja, w pięciu punktach dozowania musztardy, z uwagi na brak podania na wywieszce lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu:

- a) pełnej nazwy środka spożywczego czym naruszono wymagania określone w § 19 ust.1 pkt 1 oraz ust.2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych cyt. wyżej,
- b) nazwy albo imienia i nazwiska producenta środka spożywczego czym naruszono wymagania określone w § 19 ust.1 pkt 2 oraz ust.2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych cyt. wyżej;
- c) wykazu składników zgodnie z art. 18 – 20 cyt. wyżej rozporządzenia nr 1169/2011, z uwzględnieniem informacji o składnikach powodujących alergie lub reakcje nietolerancji, o których mowa w art. 21 tego rozporządzenia; czym naruszono wymagania określone w § 19 ust.1 pkt 3 oraz ust.2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych cyt. wyżej.

Ponadto stwierdzono, że prezentacja ww. 2 partii lodów w miejscu sprzedaży naruszała przepisy art. 16 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. *ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego*,

powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. L 31 z 01.02.2002, str. 1 ze zm.)

- z uwagi na określenie środka spożywczego, uwidocznione na tablicy nad automatem „lody z polewą” a także określenia uwidocznione na automacie: „Lody z polewą duża porcja” ; „Waniliowy”, zamiast zgodnie z nazwą deklarowaną przez producenta - „lody mleczne o smaku waniliowym” .

Powyższe stwierdzono podczas kontroli przeprowadzonej w sklepie IKEA RETAIL w Gdańsku przy ul. Złota Karczma 26, należącym do strony postępowania.

UZASADNIENIE

W dniach 08 i 10 sierpnia 2017 r. inspektorzy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Gdańsku, działając na podstawie upoważnienia wydanego przez Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Gdańsku Nr ŻN.057.536. 2017.AK z dnia 08.08.2017r., podstawa prawna: art. 3 ust. 1 - 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 882/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. *w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regulami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt* (Dz. U. L 165 z 30.4.2004 r., str. 1—14 ze zm.; Polskie wydanie specjalne Rozdział 3 Tom 45 s. 200 – 251), art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. *o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych* (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 1604 ze zm.) , art. 3 ust. 1 pkt 6 oraz art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. *o Inspekcji Handlowej* (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r, poz. 1063) przeprowadzili kontrolę w sklepie IKEA RETAIL w Gdańsku przy ul. Złota Karczma 26, należącym do strony postępowania.

Zakresem kontroli objęto m.in. prawidłowość oznakowania artykułów rolno spożywczych.

W toku kontroli stwierdzono, że w części konsumpcyjnej Bistra sklepu IKEA RETAIL, wprowadzono do obrotu 4 partie środków spożywczych oferowanych konsumentowi finalnemu w miejscu sprzedaży luzem, bez opakowania, o wartości ok. 130,00 zł, t.j.:

1. lody waniliowe, mała porcja o masie jednostkowej 66 g, w ilości ok. 50 porcji, wartości 50,00 zł, nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej, z uwagi na brak podania na wywieszce lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu:

- nazwy albo imienia i nazwisko producenta środka spożywczego oraz wykazu składników zgodnie z art. 18 – 20 cyt. wyżej rozporządzenia nr 1169/2011, z uwzględnieniem informacji o składnikach powodujących alergie lub reakcje nietolerancji, o których mowa w art. 21 tego rozporządzenia;

2. lody waniliowe z polewą, duża porcja o masie jednostkowej 135 g, w ilości ok. 40 porcji, wartości 80,00 zł, nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej, z uwagi na brak podania na wywieszce lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu:

- nazwy albo imienia i nazwisko producenta środka spożywczego, wykazu składników zgodnie z art. 18 – 20 cyt. wyżej rozporządzenia nr 1169/2011, z uwzględnieniem informacji o składnikach powodujących alergię lub reakcje nietolerancji, o których mowa w art. 21 tego rozporządzenia;

3. ketchup w łącznej ilości 670 porcji a 15 g/porcja, oferowany w siedmiu punktach dozowania, z uwagi na brak podania na wywieszce lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu:

- nazwy albo imienia i nazwiska producenta środka spożywczego, wykazu składników zgodnie z art. 18 – 20 cyt. wyżej rozporządzenia nr 1169/2011, z uwzględnieniem informacji o składnikach powodujących alergię lub reakcje nietolerancji, o których mowa w art. 21 tego rozporządzenia;

4. musztarda oferowana konsumentowi finalnemu w łącznej ilości 520 porcji a 15 g/porcja, w pięciu punktach dozowania musztardy, z uwagi na brak podania na wywieszce lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu:

- pełnej nazwy środka spożywczego, nazwy albo imienia i nazwiska producenta środka spożywczego, wykazu składników zgodnie z art. 18 – 20 cyt. wyżej rozporządzenia nr 1169/2011, z uwzględnieniem informacji o składnikach powodujących alergię lub reakcje nietolerancji, o których mowa w art. 21 tego rozporządzenia.

Powyższe stanowiło naruszenie § 19 ust.1 pkt 1, 2 i 3 oraz ust.2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych cyt. wyżej

Ponadto stwierdzono, że prezentacja ww. 2 partii lodów w miejscu sprzedaży naruszała przepisy art. 16 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. *ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności* (Dz. U. L 31 z 01.02.2002, str. 1 ze zm.)

- z uwagi na określenie środka spożywczego, uwidocznione na tablicy nad automatem „lody z polewą” a także określenia uwidocznione na automacie: „Lody z polewą duża porcja” ; „Waniliowy”, zamiast zgodnie z nazwą deklarowaną przez producenta - „lody mleczne o smaku waniliowym” .

W toku kontroli stwierdzono, że na tablicy informacyjnej, znajdującej się nad kontuarem lady sprzedażnej Bistro, uwidoczniono informację o treści : „ Informacje o

alerganach zawartych w produktach znajdują się przy kasie”. Powyższe informacje zawarte w skoroszycie oznakowanym jako „SPECYFIKACJE?ALERGENY, przechowywane były w Bistro w miejscu niedostępnym dla konsumenta finalnego – na przyściennym półce w pobliżu wejścia do pomieszczenia magazynowego.

W dniu 16 sierpnia 2017 r. skierowano do Spółki wystąpienie pokontrolne informujące o stwierdzonych nieprawidłowościach. W odpowiedzi – pismem z dnia 31 sierpnia 2017 r., data wpływu 04.09.2016 r. strona postępowania poinformowała organ, że:

- dane o składzie produktów oraz zawartych w nim alergenach znajdują się w *Informacjach* – dokumencie dla klientów dostępnym w miejscu sprzedaży;
- uchybienie w kwestii naruszenia sposobu prezentacji sprzedawanych lodów, których uwidoczniona nazwa nie odpowiadała nazwie deklarowanej przez ich producenta, zostanie usunięte poprzez umieszczenie prawidłowej nazwy sprzedawanych lodów tj. *lody mleczne o smaku waniliowym*;
- w stosunku do zarzutu nieprawidłowego oznakowania partii lodów, ketchupu i musztardy Spółka podjęła działania mające na celu wyjaśnienie obowiązku wynikającego z ww. przepisów;
- w stosunku do stwierdzonego braku wykazu składników ketchupu i musztardy strona poinformowała, że dane znajdują się w *Informacjach o składzie produktów oraz zawartych w nich alergenach* – dokumencie dla klientów dostępnym w miejscu sprzedaży;

W odniesieniu do ww. udzielonej odpowiedzi organ nadmienia iż w aktach dotyczących przeprowadzonej kontroli posiada Oświadczenie z dnia 10 sierpnia 2017 r. złożone przez Kierownika Gastronomi IKEA Gdańsk, w którym ww. poinformował, iż niezwłocznie po kontroli w dniu 08.08.2017 r wprowadzono m.in. następujące zmiany w obszarze Bistro IKEA Gdańsk tj.:

- Wizualną informację na temat istnienia skoroszytu ze specyfikacjami produktów, również z zawartością alergenów w poszczególnych produktach;
- Skoroszyt ze specyfikacjami produktów umieszczono w widocznym, oznaczonym miejscu po stronie klienta.

Przedstawiony wyżej stan faktyczny i prawny dał podstawę do wszczęcia postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej zgodnie z art. 40a ust. 1 pkt. 3 cyt. ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. *o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych* w związku z wprowadzeniem do obrotu artykułów rolno – spożywczych nieodpowiadających jakości handlowej, określonej w przepisach o jakości handlowej.

Pismem z dnia 12.10.2017 r. Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Gdańsku zawiadomił stronę o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie wymierzenia kary pieniężnej z tytułu wprowadzenia do obrotu ww. artykułów spożywczych nieodpowiadających jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej.

Ponadto w piśmie tym poinformowano, że na podstawie art. 10 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego - wyżej cyt. ustawy, stronie przysługuje prawo do czynnego udziału w toku postępowania tj. do zapoznania się z aktami sprawy oraz składania wyjaśnień i wniosków dowodowych.

Z tego prawa strona nie skorzystała

Pismem z dnia 12.10.2017 r. Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Gdańsku zwrócił się do strony o wyliczenie i przesłanie informacji o wielkości obrotów oraz przychodu osiągniętych przez Spółkę za 2016 r. Odpowiedź otrzymano w dniu 23.10.2017 r .

Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Gdańsku ustalił i stwierdził, co następuje.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. *ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa Żywności* (Dz. U. UE L 31 z 1.2.2002 s. 1 z późn. zm.), każdy z podmiotów działających na rynku spożywczym: producent, przetwarzający czy dystrybutor, obarczony jest obowiązkiem zapewnienia w przedsiębiorstwie, będącym pod jego kontrolą, zgodności żywności z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla jego działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów.

Powyższy obowiązek został powtórzony w art. 8 ust. 2 i 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. *w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004* - podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się, że wymogi te są spełnione. Z ust. 2 tego artykułu wynika, że podmiot odpowiedzialny za informację na temat żywności zapewnia obecność i rzetelność informacji na temat żywności zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz z wymogami odpowiednich przepisów krajowych. Takim podmiotem działającym na rynku spożywczym jest strona postępowania, której działalność odpowiada definicji obrotu.

W rozumieniu art. 3 pkt. 8 cytowanego powyżej rozporządzenia (WE) nr 178/2002 „wprowadzenie na rynek” oznacza *posiadanie żywności lub pasz w celu sprzedaży,*

z uwzględnieniem oferowania do sprzedaży lub innej formy dysponowania, bezpłatnego lub nie oraz sprzedaż, dystrybucję i inne formy dysponowania”.

Zgodnie z art. 8 ust.1 ww. rozporządzenia prawo żywnościowe ma na celu ochronę interesów konsumentów i powinno stanowić podstawę dokonywania przez konsumentów świadomego wyboru związanego ze spożywaną przez nich żywnością - ma na celu zapobieganie oszukańczym lub podstępным praktykom, fałszowaniu żywności oraz wszelkim innym praktykom mogącym wprowadzać konsumenta w błąd, ponadto artykuł 16 stanowi: *„Bez uszczerbku dla bardziej szczegółowych przepisów prawa żywnościowego, etykietowanie, reklama i prezentacja żywności lub pasz, z uwzględnieniem ich kształtu, wyglądu lub opakowania, używanych opakowań, sposobu ułożenia i miejsca wystawienia oraz informacji udostępnionych na ich temat w jakikolwiek sposób, nie może wprowadzać konsumentów w błąd.”*

Jakość handlowa oznacza cechy artykułu rolno-spożywczego dotyczące jego właściwości organoleptycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji, opakowania, prezentacji i oznakowania, nieobjęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi - art. 3 pkt 5 cytowanej ustawy *o jakości handlowej art. rolno-spożywczych*. Natomiast art. 4 ust. 1 ustawy *o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych* stanowi, że *„wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania, oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta”.*

Według zapisów zawartych w ustawie *o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych* :

– art. 7 ust. 1 pkt. 1 *„Oznakowanie artykułu rolno – spożywczego zawiera informacje istotne z punktu widzenia jakości handlowej artykułu rolno – spożywczego, w szczególności – nazwę , pod którą artykuł rolno spożywczy jest wprowadzany do obrotu;*

- art. 7 ust. 1 pkt. 2 *„Oznakowanie artykułu rolno – spożywczego zawiera informacje istotne z punktu widzenia jakości handlowej artykułu rolno – spożywczego, w szczególności – inne dane umożliwiające identyfikację artykułu rolno – spożywczego oraz odróżnienie go od innych artykułów rolno – spożywczych”.*

Regulacje dotyczące oznakowania środków spożywczych oferowanych do sprzedaży konsumentowi finalnemu bez opakowania określono w rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014 r. w *sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych* . I tak § 19 stanowi:

„W przypadku środków spożywczych oferowanych do sprzedaży konsumentowi finalnemu lub zakładom żywienia zbiorowego bez opakowania lub w przypadku pakowania środków

spożywczych w pomieszczeniu sprzedaży na życzenie konsumenta finalnego lub ich pakowania do bezzwłocznej sprzedaży podaje się m.in.:

pkt 1 – *nazwę środka spożywczego wskazaną w sposób określony w art. 17 rozporządzenia nr 1169/2011;*

pkt 2 – *nazwę albo imię i nazwisko producenta;*

pkt 3 - *„wykaz składników – zgodnie z art.18-20 rozporządzenia nr 1169/2011, z uwzględnieniem informacji, o których mowa w art. 21 tego rozporządzenia”.* (ust. 1).

Natomiast w § 19 ust. 2 określono sposób uwidocznienia powyższych informacji *„Informacje, o których mowa w ust.1, podaje się w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego lub w inny sposób w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu”.* (...)

Z powyższego wynika, iż informacje te muszą być uwidocznione na wywieszce lub w inny sposób (np. w formie katalogu), a także muszą być bezpośrednio dostępne dla konsumenta w miejscu sprzedaży.

Ponadto ustawodawca jednoznacznie wskazuje, iż informacje, o których mowa powyżej powinny znajdować się w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu, niezależnie od ewentualnych dodatkowych wskazówek kierowanych do konsumentów przez personel. Stosowana forma udostępniania informacji poprzez personel nie odpowiada celowi przepisu prawa cytowanego wyżej, jakim jest zapewnienie konsumentom informacji o dostępności składu produktów.

Kwestia bezpośredniej dostępności została wyjaśniona przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie m. in. w wyrokach z dnia 27 stycznia 2016 r. sygn. Akt VI SA/Wa 1563/15, 17 listopada 2010 r. sygn. Akt VI SA/Wa 1652/10 i 7 stycznia 2013 r. sygn.. akt VI SA Wa 1914/12. Sąd wskazał w nich, że konsumenci muszą mieć bezpośrednią możliwość zapoznania się z informacjami przysługującymi im z mocy prawa, bez domagania się ich lub konieczności podejmowania dodatkowych starań o ich uzyskanie od sprzedawcy. Konieczność podjęcia takich działań powoduje w rzeczywistości utrudnienie w zakupie, co może skutkować utratą zainteresowania konsumenta pewnymi informacjami (np. wykazem składników), a w konsekwencji zakupem produktu niezgodnego z jego oczekiwaniami. Z tego względu, nie czyni zadość wymaganiom określonym w ww. przepisie udostępnianie informacji na temat żywności tylko i wyłącznie na życzenie konsumenta.

Art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych cyt. wyżej stanowi: *„Kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów, podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno-spożywczych do obrotu, nie niższej jednak niż 500 zł”.*

Przyjęte przez ustawodawcę brzmienie ww. artykułu wprowadza mechanizm polegający na tym, że każdy, w stosunku do kogo zostanie ustalone, iż wprowadził do obrotu nieodpowiadające jakości handlowej artykuły rolno – spożywcze, podlega karze przewidzianej w tym przepisie. Oznacza to, że samo stwierdzenie – udowodnienie faktu wprowadzenia do obrotu nieodpowiadających jakości handlowej produktów, powoduje konieczność nałożenia stosownej kary (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 04 sierpnia 2010 r. sygn. akt VI SA/Wa 894/10). Odpowiedzialność określona w tym przepisie ma charakter obiektywny, natomiast przesłanką jej przyjęcia jest fakt wprowadzenia do obrotu produktów niewłaściwej jakości handlowej (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 07 maja 2010 r. sygn. akt VI SA/Wa 126/10).

Szczególnie należy wskazać, że celem ustawy o jakości handlowej jest przede wszystkim ochrona konsumentów przed nieuczciwymi praktykami handlowymi, dlatego też kary pieniężne wymierzane w tego rodzaju sprawach, po uwzględnieniu kryteriów określonych w art. 40 a ust. 5 ww. ustawy, nie mogą być symboliczne (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 28 lipca 2010r, sygn. VI SA/ Wa 769/10).

Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Gdańsku, wykonując dyspozycję art. 40a ust. 5 cyt. *ustawy o jakości handlowej artykułów rolno–spożywczych*, przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej, uwzględnił stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno–spożywczych, wielkość obrotów i przychodu oraz wartość zakwestionowanych produktów. Ponadto organ wziął pod uwagę art. 17 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 178/2002, zgodnie z którym wymierzana kara pieniężna powinna być proporcjonalna, odstrasżająca i skuteczna.

Wykonując dyspozycję powyższego przepisu Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Gdańsku stwierdził iż w niniejszej sprawie strona postępowania popełniła czyn opisany w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych tj. wprowadziła do obrotu w części konsumpcyjnej Bistra sklepu IKEA RETAIL, 4 partie środków spożywczych oferowanych konsumentowi finalnemu w miejscu sprzedaży luzem, bez opakowania, o wartości ok. 130,00 zł, nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej, z uwagi na brak podania na wywieszce lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu: nazwy albo imienia i nazwisko producenta środka spożywczego oraz wykazu składników (lody waniliowe, ketchup, musztarda). Podanie nazwy niezgodnej z deklaracją producenta tj. lody waniliowe, zamiast lody o smaku waniliowym może wprowadzać w błąd konsumenta finalnego, w szczególności co do rodzaju środka spożywczego.

Nie ma przy tym znaczenia czy nieodpowiadające jakości handlowej produkty zostały wprowadzone do obrotu w wyniku celowego działania strony, czy też nie, gdyż to wyłącznie na stronie spoczywał obowiązek prawidłowego oznakowania oferowanych przez nią środków spożywczych. Należy też zaznaczyć, że wymierzana na podstawie tego przepisu kara jest

środkiem sankcjonującym naruszenie prawa żywnościowego, a celem regulacji jest ogólnie pojęty interes konsumentów, w szczególności zapewnienie, że nabywane przez nich artykuły rolno – spożywcze są prawidłowo oznakowane. W przypadku środków spożywczych oferowanych luzem – w przeciwieństwie do żywności w opakowaniach – oznakowanie w miejscu sprzedaży stanowi jedyne źródło informacji dla nabywcy o rodzaju i właściwościach środka spożywczego, musi więc być prawidłowe i rzetelne.

Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości powstały u przedsiębiorcy, który miał bezpośredni wpływ na sposób prezentacji oferowanych środków spożywczych. Strona postępowania, której przedmiotem pozostałej działalności są restauracje i inne stałe placówki gastronomiczne, ma obowiązek znajomości i przestrzegania przepisów prawa dotyczących znakowania żywności. Ponadto strona postępowania powinna wykazać się należytą starannością dla zadośćuczynienia wymogom tych przepisów.

Podanie pełnej informacji o oferowanych środkach spożywczych należy do elementarnych obowiązków przedsiębiorcy prowadzącego ich sprzedaż, zapobieżenie więc stwierdzonym nieprawidłowościom leżało w mocy strony.

Nie ulega wątpliwości, że strona nie zapewniła konsumentom rzetelnych informacji o oferowanych produktach, co ma szczególnie istotne znaczenie zwłaszcza w przypadku osób z różnego rodzaju nietolerancjami pokarmowymi, które z tego względu muszą unikać pewnych składników (składniki alergenne). Nieznajomość przepisów w zakresie wykonywanej działalności gospodarczej w żadnym wypadku nie może stanowić okoliczności łagodzącej.

Przy ocenie dotychczasowej działalności podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych organ wzięło pod uwagę fakt, że strona postępowania, jak wynika z prowadzonej dokumentacji, po raz pierwszy naruszyła przepisy ustawy o jakości handlowej artykułów rolno - spożywczych, co w tej stronie *Redygnie dla ewentualnego rozpoznania*

Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Gdańsku uznał, że wymierzona stronie kara w wysokości 500,00zł będzie właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w sprzedaży były dostępne wyłącznie produkty odpowiadające jakości handlowej w szczególności prawidłowo oznakowane, a także będzie najmniej uciążliwa z możliwych dostępnych środków. Ponadto kara w takiej wysokości spełni funkcję prewencyjną, skłaniając stronę do przestrzegania przepisów o jakości handlowej w przyszłości.

Mając powyższe na uwadze Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Gdańsku orzekł jak w sentencji.

Na podstawie art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej artykułów rolno–spożywczych karę pieniężną stanowiącą dochód budżetu państwa IKEA Retail Spółka z o.o. . powinna wpłacić na rachunek bankowy:

Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Gdańsku

Nr 03 1010 1140 0069 6922 3100 0000 NBP/o Gdańsk

w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stała się ostateczna. Kara niezapłacona w terminie staje się zaległością podatkową w rozumieniu art. 51 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. *Ordynacja podatkowa* (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 201), od której naliczane są odsetki za zwłokę zgodnie z art. 53 § 1 *Ordynacji podatkowej*.

POUCZENIE

1. Zgodnie z art. 127 § 1 i 2 oraz art. 129 § 1 i 2 Kodeksu postępowania administracyjnego stronie postępowania służy odwołanie od niniejszej decyzji do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie, Plac Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa. Odwołanie należy wnieść w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji za pośrednictwem Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Gdańsku, ul. M. Konopnickiej 4, 80-240 Gdańsk.
2. Wniesienie odwołania w terminie wstrzymuje wykonanie decyzji (art. 130 § 2 k.p.a.).
3. Zgodnie z art. 127 a § 1 i 2 k.p.a. w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.
4. Zgodnie z art. 40a ust. 8 ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych w zakresie nieuregulowanym w ustawie, do kar pieniężnych stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy *Ordynacja podatkowa*.

Otrzymują:

1. „IKEA RETAIL” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością,
05-090 Janki, ul. Pl. Szwedzki nr 3
2. Wydział BA
3. a/a

Z up. POMORSKIEGO WOJEWÓDZKIEGO
INSPEKTORA INSPEKCJI HANDLOWEJ
Anna Kiećko
Anna Kiećko
NACZELNIK WYDZIAŁU KONTROLI ARTYKULÓW
ŻYWNOŚCIOWYCH I NIEŻYWNOŚCIOWYCH

Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Gdańsku ul. Marii Konopnickiej 4, 80 - 240 Gdańsk	Tel. (058) 341 - 09 - 24 Fax. (058) 341 - 08 - 77 Fax. (058) 341 - 53 - 37
Wydział Kontroli Artykułów Żywnościowych i Nieżywnościowych	Tel. (058) 341 - 87 - 83 wew. 34, 40